

Trăind în ritmul anotimpurilor

Capitol din "Through Vegetal Being" de Luce Irigaray și Michael Harder

Luce Irigaray

2016

Elementele nu se lasă ușor stăpânite de Bărbat. Ele rezistă cât pot dominației umane, în special în forma anotimpurilor – care, din păcate, dispar astăzi... Într-adevăr, anotimpurile sunt semnul trecerii de la un element la altul, al interacțiunii dintre ele și transformarea lor dintr-unul în altul. A preveni această transformare continuă paralizează întregul și îl face infertil.

În timpul Vedelor, demonii – comparați uneori cu dragonii – țin apele în matcă și le împiedică a se revărsa, asigurând astfel crearea lumii. Am putea spune că dezechilibrul de azi al anotimpurilor, care este rezultatul unei aproprieri diabolice de către Bărbat a elementelor și reducerea lor la obiecte pe care el să le folosească, face la rândul său lumea să fie infertilă. Auzim în mod curent oamenii plângându-se că ‘nu mai există anotimpuri!’. [...]

Multe persoane, femei în special, au fost condamnate la moarte pentru că au susținut întâietatea naturii în fața creației divine. Este surprinzător că nu a fost posibil, cel puțin în tradiția noastră, să se armonizeze puterea naturii cu puterea divină. Acest lucru ne-a făcut să divizăm lumea într-o parte naturală și alta spirituală, în loc să încercăm să găsim o continuitate între cele două părți, care ar fi crucială pentru desăvârșirea vieții noastre. Mai mult, partea naturală a fost asimilată cu Femeile, în timp ce cea spirituală cu Bărbații, într-o asemenea măsură încât cele două nu se pot mărita nicicând. Căsătoriile sacre – hierogamiile – sunt evenimente decisive în generarea lumii. Ele trebuie să se întâmple între două elemente sau două figuri divine care sunt considerate a fi de valori egale, iar dacă Femeia, sau femininul e sub-evaluat în comparație cu Bărbatul, sau cu masculinul, atunci nu se poate întâmpla nici o uniune între cele două, nici la nivel de elemente, divin sau uman.

Toate aceste etape sunt bazate inițial pe o dimensiune cosmică ce le conferă înțeles, un aspect pe care noi îl înțelegem azi cu dificultate atunci când reducem lumea doar la aspectul ei uman. [...]

Observăm totodată că hierogamiile nu se întâmplă în orice moment al anului, ci primăvara, și că sunt imersate într-un mediu vegetal și chiar comparate cu ce se întâmplă plantelor. În Cântarea Cântărilor, iubitul își invită iubita să se trezească deoarece iarna a trecut, iar grădina este locul în care ei se vor întâlni și se vor îmbrățișa. [...]

Fără îndoială că atunci când rămânem mai aproape de hierogamii, nunțile devin înțelese ca fiind în același timp atât carnale și divine. Atâta timp cât prăpastia dintre cele două dimensiuni nu se produce, iubirii se bucură când își împărtășesc moștenirile fiecăruia – spirituală și naturală – iar aceasta le aduce energie, fericire și fecunditate. Putem observa și că ea ia parte la mângâieri în aceeași măsură în care o face și el, și că corpul masculin e prezent și celebrat la fel de mult ca și cel feminin, fără a se concentra pe sexul său ca și cum ar fi extrapolat de orice corporalitate.

Reînnoirea anului se întâmplă iarna, când lumina se întoarce și zilele devin mai lungi. Acest anotimp coincide cu sărbătorirea nașterii – nașterea luminii și speranței că viața va izvorî [*spring*] și va crește din nou și că iubirea va fi posibilă din nou. Un zeu poate sosi în lume la solstițiul de iarnă, dar este încă prea timpuriu și prea frig pentru căsătorie. Iubirea poate fi doar prezisă – poate chiar în forma mugurilor care apar tot iarna, sub zăpadă – dar nu încă împlinită. Are nevoie de mai multă căldură, și lumina unui soare galben, și nu doar a albei zăpezi. Căsătoriile sacre se întâmplă primăvara, când cerul și pământul se unesc unul cu altul într-un aer și soare încă reci și proaspete [*fresh*].

În acele momente, atmosfera poate fi într-adevăr divină și pământul însuși – sau mai bine zis, însăși – pare a zâmbi prin noile frunze și deschiderea înceată a primelor flori. Păsările cântă, și cântecul lor rezonază într-o tăcere adâncă. Aerul pare curat, dar e totuși brăzdat de nenumărate vibrații invizibile, legături, prezente, care pot fi percepute și care creează o comuniune energetică cosmică, a cărei densitate e ușoară, virală. Culorile din grădină sunt încă strălucitoare, în special alb și roz. Întregul crește, dar viața, că iubire, rămâne discretă. Este timpul legămintelor, la care participă universul întreg, în care totul tinde să sărbătorească iubirea: înaintând, înflorind, cântând, dansând dar și visând și imaginând noi feluri de apropiere, gesticulări, vorbe sau de a păstra o liniște meditativă acordată la misterul amoros al vieții. Primăvara este timpul unei îndrăgostiri universale, unei experiențe a renașterii. Fără îndoială că primăvara este cel mai minunat și divin sezon, unul pe care nu am reușit să-l cultivăm, și care dispare din ce în ce mai mult.

Vestul a preferat vara în detrimentul primăverii. Asta rezultă probabil dintr-o tradiție religioasă care nu pune mare preț pe potențialul spiritual al iubirii carnale. Nu găsim în Vest, așa cum am găsi în India, iubiți care se îmbrățișează pe frontispiciile templelor – de exemplu la Konarak sau Khajuraho – sau o carte sacră precum Kama Sutra. Nici nu cunoaștem tratatele scrise pe perne pe care iubiții le consultau înainte să facă dragoste, și nici nu mai suntem familiari cu frumusețea desenelor japoneze care înfățișau primăvara contemplată de femeia care se îmbrățișa cu bărbatul. În tradiția noastră sexualitatea pare a fi un păcat, și nu locul unei posibile deveniri și împărtășiri spirituale. Dar dacă nu ne cultivăm energia sexuală, ce se alege din iubire, din corpul și sufletul nostru? Nu sunt – sau nu au fost – mai sacre tradițiile în care oamenii își puteau imita zeei făcând dragoste inocentă și în armonie cu ritmurile naturii? Cum scrie Eschil: ‘Sfintele Ceruri sunt sălbatice când penetrează corpul pamantului’. Nu sunt aceste cuvinte mai entuziaste și înțelegătoare decât tratatele noastre despre ‘sexul femeii’, sau decât literatura noastră erotică, mai mult sau mai puțin explicită? Cum de am ajuns într-o asemenea etapă în care filosofii care au curajul să vorbească despre relații sexuale – incluzându-i pe Sartre, Merleau Ponty sau chiar Levinas – folosesc cuvintecare exprimă mai mult o luptă stapan-sclav decât o împărtășire divină amoroasă?

Vestul s-a concentrat mai mult pe fructe decât pe flori. Iubirea carnală a ajuns modul de a produce copii și nu modul de a-i face pe iubiți să înflorească. Vara și chiar toamna sunt preferate primăverii în Vest pentru că trăim într-o cultură masculină în care accentul se pune pe producție, prin care Bărbatul poate concura cu natura. În loc de a celebra și de a ajuta la creșterea și înflorirea naturii, el se străduiește prin artefactele sale să facă mai bine decât natura. Încearcă să stăpânească potențialul natural pentru a substitui puterea naturii cu propria sa putere. El astfel paralizează viața și producția naturală adaptându-le planurilor lui, în loc de a lăsa natura să crească conform ritmurilor și fecundității ei. El încearcă din ce în ce mai mult să intervină în acest proces, să forțeze natura să producă din ce în ce mai mult, și la un ritm accelerat în mod artificial.

Fără îndoială că timpul fructelor pământului e la rândul său un timp frumos, și pământul în înțelepciunea-i infinită ne arată ce de bine de mâncat în fiecare moment al anului. Din nefericire mofturile societății noastre decid ce trebuie să mâncăm, fără a da atenție la ceea ce natura ne oferă, și fără a-i mulțumi acesteia. Se pare astfel că Bărbatul e incapabil de a glorifica natura pentru viața pe carea această o revărsă asupra lui, și că el preferă să arate superioritatea lui și a muncii sale în comparație cu fecunditatea naturală. El produce pentru el însuși, și nu contribuie la dezvoltarea fructelor naturii. Toate aceste duc la o scurgere de energie care face doar rău tuturor ființelor vii.

După ce recoltarea fructelor pământului s-a terminat, tradiția noastră sărbătorește ziua vrăjitoarelor, *Halloween*, și ziua morților: nu este o coincidență că cele două sărbători se întâmplă la distanță de două zile una față de cealaltă. Sfârșitul lui octombrie și începutul lui noiembrie marchează începutul unui timp al coșmarurilor, al magiei și a iraționalității, și totodată și al morții. Intrăm în anotimpul iernii, în care nopțile sunt mai lungi și când aproape nimic nu mai crește pe pământ. Dar cultura noastră preferă luminozitatea [*brightness*] și producțiile vizibile. Nu numai că nu preferă, dar se și teme de întuneric și tot ce e ascuns, și le combate pe acestea cu lumina absolută a lui Dumnezeu – ca într-un soi de exorcism. Germinarea secretă a plantelor și chiar și cea a ființei umane nu sunt văzute la adevărata însemnătate. Fecundarea sevei în întunericul pământului sau al uterului înseamnă că faptul apariției la lumină e doar unul din aspectele creșterii vieții. Din cauză că a batjocorit acest proces secret al vieții, cultura Vestului a confundat aparențele cu apariția vieții și s-a transformat pe ea însăși într-o cultură a dez-rădăcinării.

Pentru multă vreme, Femeile au rămas aproape de lumea rădăcinilor. În special cele numite ‘vrăjitoare’ au rămas credincioase lumii naturale și cunosc în continuare virtuțile curative ale acesteia. Ele nu se tem de iarnă pentru că se hrănesc cu energie terestră și pot trăi cu rădăcinile pe care pământul le produce mereu. [...]

Natura ne oferă un loc minunat și unic în care să trăim. Se schimbă mereu odată cu anotimpurile și cu locul geografic. Ne oferă mereu ceea ce avem nevoie – aer, mâncare, căi de contemplare prin toate simțurile noastre și totodată căi de a oferi și noi la rândul nostru. Ce bogat e ritmul anotimpurilor în comparație cu calendarul nostru! Orarul nostru anual pare atât de abstract, gri, condus doar de bani – spre deosebire de varietatea nemărginită pe care ne-o aduc anotimpurile. Cu toate acestea continuăm

să trăim ca să mâncăm, să ne odihnim, să cumpărăm în timpul sărbătorilor și al reducerilor, și așa mai departe, grăbindu-ne de la una la alta fără să găsim un moment să contemplăm lumea naturală din jurul nostru, fără să ne facem timp să ne bucurăm, să cultivăm și să dăruim viață. Și astfel, viața, încetul cu încetul, dispare – a noastră, a planetei și a tuturor ființelor vii.

23 ianuarie- 6 februarie 2014

—

trad ciumăfaiu

Biblioteca Anarhistă

Luce Irigaray
Trăind în ritmul anotimpurilor
Capitol din "Through Vegetal Being" de Luce Irigaray si Michael Harder
2016

Preluat la 16.12.2022 de la <https://acasa.blackblogs.org/>

ro.theanarchistlibrary.org